

ET

ET

ET

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 20.5.2009
KOM(2009) 223 lõplik

2009/0070 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

Maa seire Euroopa programmi (GMES) ja selle esialgsete toimingute kohta (2011–2013)

(EMPs kohaldatav tekst)

{SEK(2009) 639}

{SEK(2009) 640}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

1.1. Taust

GMES on Maa seire algatus, mida juhib EL. Euroopa on otsustanud töötada välja toimiva vahendi Maa seire võimaldamiseks, et kajastada ELi üha suurenevat vastutust Euroopa ja maailma asjades. Sellise süsteemi loomine tähistab strateegilist valikut, millel on kauakestev mõju ELi poliitika, majanduse, ühiskonna ja teaduse edasisele arengule¹.

Maa seire võimaldab koguda teavet planeedi füüsikaliste, keemiliste ja bioloogiliste süsteemide kohta või jälgida üldist looduskeskkonda. See põhineb kosmoses (nt satelliidid) ja Maal asuvatel rajatistel, mis hõlmavad õhus, meres ja maapinnal („*in situ*”) asuvaid installatsioone. Satelliitide ja *in situ* paikneva infrastruktuuri kaudu kogutud andmeid töödeldakse teabeteenuste osutamiseks, et võimaldada paremat keskkonnajuhtimist ja suurendada kodanike turvalisust. See omakorda võimaldab näiteks tõhusamalt majandada loodusvarasid ja bioloogilist mitmekesisust, jälgida ookeanide ja atmosfääri – kliimamuutuse kahe võtmeteguri – keemilist koostist, reageerida loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide, sealhulgas tsunamite korral ning tagada tõhusam piirivalve.

Viimase 30 aasta jooksul on EL, Euroopa Kosmoseagentuur (ESA) ja nende liikmesriigid teinud Maa seire valdkonna uurimis- ja arendustegevuses märkimisväärsed jõupingutusi, mille eesmärk on olnud arendada välja infrastruktuur ja operatiivetapile eelnevad Maa seire teenused².

Siiski ei kata olemasolevate teenuste kaudu saadavad andmed (välja arvatud operatiivse meteoroloogia valdkonnas) kõiki poliitikakujundajate jaoks vajalikke parameetreid³ või ei saada selliseid andmeid pidevalt eelkõige seepärast, et teenuse või selle aluseks oleva, seireks vajaliku infrastruktuuri kasutamisega on lühike eelarveliste ja/või tehniliste piirangute tõttu. Teiste sõnadega, paljud Maa seire teenused Euroopas ei ole usaldusväärsed infrastruktuuri puudujääkide tõttu ja ka sellepärast, et puudub kindlus nende kättesaadavuse suhtes pikaajalises perspektiivis. Selline olukord on murettekitav nii lõpptarbijate, näiteks avaliku võimu kandjate, kui ka järgmise etapi teenuste pakkujate jaoks, kes ei taha teha suuri investeeringuid ebaküpsetesse, riskidega seotud turgudesse ja kellel tekiks täiendavaid raskusi selliste investeeringute jaoks kapitali kaasamisega.

¹ Vt komisjoni 11. novembri 2008. aasta teatis „Ülemaailmne keskkonna- ja turvaseire (GMES): me hoolime oma planeedi turvalisusest”, KOM(2008) 748 (edaspidi „2008. aasta teatis”).

² EL kulutas kuuendas raamprogrammis (FP6) 100 miljonit eurot GMES-projektide peale ning ESA investeeris veel 100 miljonit eurot GMES-teenuse elementide projektide peale. Seitsmenda raamprogrammi (FP7) eriprogrammi „koostöö” kosmoseteema raames eraldab EL ajavahemikus 2007–2013 430 miljonit eurot GMES-teenuste projektidele ja kõnealuste teenuste jaoks andmete hankimiseks. FP7 kosmoseteemast eraldatakse veel 624 miljonit eurot ESA GMESi kosmosevaldkonna programmi arenduseks, mis teeb kogusummaks (sisaldab ESA liikmesriikide vahendeid) 2 246 miljonit eurot (2008. aasta majandustingimustes).

³ Eelkõige puudub Euroopa poliitikakujundajatel praegu piisava kvaliteediga teave, mis oleks kogutud Euroopa või üleilmsel tasandil.

GMESi algidee oli tagada keskkonna ja julgeolekuga seotud valdkondades toimimisvõimeline Maa seire, mis ulatuks kaugemale operatiivsest meteoroloogiast. Sellises kontekstis on GMESi üldesmärgid järgmised:

- Võimaldada jätkusuutlikke Maa seire teenuseid, mis oleksid kohandatud tarbijate, sealhulgas poliitikakujundajate ja eraisikute vajadustega. GMES-teenused võimaldavad poliitikakujundajatel eelkõige:
 - koostada riiklikke, Euroopa Liidu ja rahvusvahelisi õigusakte, milles käsitletakse keskkonnateemasid, sealhulgas kliimamuutust;
 - jälgida kõnealuste õigusaktide rakendamist;
 - saada juurdepääsu terviklikule ja täpsele julgeolekualasele teabele (nt piirivalve jaoks).
- Tagada GMES-teenuste osutamiseks vajaliku seire-infrastruktuuri jätkusuutlikkus. Selleks sõlmitakse partnerlussuhted infrastruktuuride omanikega või luuakse uus infrastruktuur, kui olemasolev infrastruktuur ei ole GMES-teenuste jaoks vajalike andmete saamiseks piisav.
- Luua erasektorile võimalusi teabeallikate kasutamiseks, lihtsustades seega lisandväärtust loovate teenuseosutajate turulejõudmist; neist paljud on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted.

1.2. Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

GMES hõlmab nii arendustegevust kui ka operatiivetappi. Arendustegevuse valdkonnas toetatakse seitsmenda raamprogrammi (FP7)⁴ vahenditega kosmose infrastruktuuri väljaarendamist osana ESA GMESi kosmosevaldkonna programmist ning rahastatakse operatiivetapile eelnevaid teenuseid maismaa seire, mereseire, atmosfääri seire, hädaolukorras reageerimise, julgeoleku ning kliimamuutustega kohanemise ja nende mõju leevendamise valdkonnas.

Kooskõlas komisjoni teatisega „Üleilmne keskkonna- ja turvaseire: ideest tegelikkuseks”⁵ ja kolmanda kosmosenõukogu antud juhtnööridega järgitakse nüüd GMESi rakendamisel selgelt määratletud prioriteetidel põhinevat lähenemisviisi; esimese sammuna töötatakse välja kolm esmast teenust: hädaolukorras reageerimine, maismaaseire ja mereseire.

Esimesi toimivaid hädaolukordade ohjamise ja maismaaseire teenuseid rahastatakse ettevalmistava tegevusena⁶. Ajavahemikul 2011–2013 tuleks GMES-teenuseid osutada laiemal tasandil, tuginedes seitsmenda raamprogrammi kosmoseteema raames rahastatud arendustegevustele, samuti valitsustevahelistele ja riiklikele tegevustele ning neid täiendades. Kõnealune ühenduse meede keskendub hädaolukorras reageerimise ning maismaaseire,

⁴ Vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsus nr 1982/2006/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013).

⁵ KOM(2005) 565, 10.11.2005.

⁶ Kooskõlas nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust (EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1) artikli 49 lõike 6 punktiga b.

andmetele juurdepääsu võimaldamise ja infrastruktuuri toimingute puhul täisteenuste ahelale. Selline valik põhineb järgmistel erikriteeriumidel:

- piisav tehniline valmisolek;
- järjepidevus ettevalmistava tegevusega ja muude meetmetega, mis ei ole hõlmatud teadusuuringute raamprogrammiga, näiteks Corine Land Cover;
- tõestatud potentsiaal järgmise etapi teenuste väljatöötamiseks;
- teenuseosutajad on tööstusettevõtjad, ilma ELi täiendava sekkumiseta lõpetaksid nad järelikult tegevuse; mere- ja atmosfääriseire teenuste osutajad on peamiselt avalik-õiguslikud asutused, kellel on võimalik tegevust jätkata (kuigi ilmselt vähem-ambitsioonikalt tasandil) kuni 2013. aastani ilma ühenduse toetuseta; ning
- hädaolukorras reageerimise teenuste puhul on selge, et on soovitav teha toimivad hädaolukorra kaardid kodanikukaitsega tegelevatele ametiasutustele kättesaadavaks juba 2011. aastal, mitte 2014. aastal.

Kõnealuseid prioriteete arutleti põhjalikult pärast Prantsusmaa eesistumise ajal Lille's toimunud foorumit, arutelu hõlmas ka konsultatsioone GMESi nõuandvas kogus. Sidusrühmad leppisid kokku, et ajavahemikus 2011–2013 on vaja täiendada olemasolevaid vahendeid, et käivitada toimivad teenused piirkondades, kus on teenuste katkestamisoht. Samuti tunnistati, et mere- ja atmosfääriseirega seotud tegevus on olnud edukas. Tänu mere- ja atmosfääriseire rakendamisega seotud Euroopa osalejate institutsionaalsele või teaduslikule olemusele näib FP7 praeguses etapis nii mahult kui ka õigusaktina piisavalt asjakohasena, et luua suutlikkus, mille tase on väga lähedal mere- ja atmosfääriseire operatiivtingimustele.

Eeldatavalt on täiemahuline GMES-programm töökorras järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ajal (alates 2014).

Käesoleva ettepaneku eesmärk on luua GMES-programmi ja GMESi esialgsete toimingute (2011–2013) EÜ-poolse rahastamise jaoks õiguslik alus, nagu märgitud 2008. aasta teatistes, mille nõukogu kiitis oma 2. detsembri 2008. aasta järeldustes heaks eesmärgiga:

- võimaldada osutada hädaolukorras reageerimise teenuseid (sh hädaolukorra kaardid ja teabekaardid) mitmesugustele hädaolukorras reageerijatele ühenduse ja liikmesriikide tasandil, samuti peamistele asjakohastele ÜRO asutustele näiteks kodanikukaitse, humanitaarabi ja kriisiohjamise valdkonnas ajavahemikus 2011–2013 ööpäevaringselt ja igal nädalapäeval, et neil oleks võimalik hädaolukorras ja humanitaarkatastroofide korral tõhusamalt ja tulemuslikumalt reageerida;
- võimaldada osutada Euroopas ajavahemikus 2011–2013 avaliku võimu kandjatele (sh keskkonnaagentuuridele) maismaaseire teenuseid (eelkõige eeltöödeldud andmed, üle-euroopalised maakattetooted, kõrgresolutsiooniga linnakaardid, pinnasekaardid ja temaatilised kaardid), et neil oleks paremad võimalused poliitikakujundamise, rakendamise ja järelevalvega seotud ülesannete täitmiseks; maaseire teenustega võiks muu hulgas toetada mullakaitse teemastrateegia⁷ rakendamist ja ökosüsteemide hindamist;

⁷ KOM(2006) 231, 22.9.2006.

- aidata kaasa keskkonnateabe esitamisele ja laiemale üldsusele kättesaadavaks tegemisele kooskõlas eelkõige Århusi konventsiooniga,⁸ INSPIRE-direktiiviga ja ühise keskkonnateabesüsteemiga (SEIS)⁹;
- ergutada teabele juurdepääsu hinna langetamisega töökohtade, innovatsiooni ja rahvusvahelise konkurentsivõime kasvu Maa seire järgmise etapi sektoris ajavahemikus 2011–2013.

1.3. GMES-programmi rahastamine: teadus- ja arendustegevusest operatiivetapini

GMES-programmi teadus- ja arendustegevuse aspekte rahastatakse praegu ja edaspidi Euroopa, valitsustevahelisel ja riigi tasandil, rahastamine põhineb sektoris tegutsejate vahelisel partnerlusel. GMES-teenuste jaoks andmeid esitavate, kosmoses¹⁰ ja *in situ* paiknevate installatsioonide arendamise ja käitamisega seotud kulud katavad osaliselt liikmesriigid ja valitsustevahelised organisatsioonid, sest vajalike infrastruktuuridega seotud kulude täielik rahastamine EÜ vahenditest läheks vastuollu proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõtetega. EÜ keskendub selle asemel valdkondadele, kus ühenduse sekkumine annab selget lisandväärtust.

EL koordineerib kõnealuseid partnerlussuhteid ja haldab oma panust GMESi. Sel viisil toetatakse hetkel eelkõige teadus- ja arendustegevust FP7 raames, välja arvatud hädaolukorras reageerimise ja maismaaseire teenused, mida rahastatakse piiratud ulatuses kui ettevalmistavat tegevust:

- kosmose infrastruktuuri väljaarendamine¹¹ – seda viib läbi ESA, et parandada puudusi olemasolevas kosmose infrastruktuuris;
- uurimistegevus *in situ* ja satelliitide infrastruktuuride kaudu kogutud andmete integreerimise kohta;
- operatiivetapile eelnevate teenuste arendus.

Operatiivetapile eelnevate teenuste puhul kasutatakse teadusuuringuid teenuseahelate väljatöötamiseks; selleks rakendatakse individuaalseid prototüüpe, mida nende rahuldava töökindluse kontrollimiseks katsetatakse valitud Euroopa piirkondades. Peamiselt rahastatakse töötlemisahela väljatöötamist ning väljatöötatud teenuste, lahenduste ja tehnoloogiate valideerimiseks tehtavaid jõupingutusi.

⁸ 25. juunil 1998. aastal sõlmitud keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnanähtude otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooniga antakse igale inimesele õigus saada riigiasutuste valduses olevat keskkonnateavet („keskkonnainfo kättesaadavus”), osaleda keskkonnanähtude otsuste tegemises ja vaadata läbi menetlusi, et vaidlustada avalikke otsuseid, mille tegemisel ei ole kinni peetud kahest eespool nimetatud õigusest või keskkonnanähtudest õigusaktidest üldiselt („kohtu poole pöördumine”)

⁹ Vaata ka punkti 1.4.

¹⁰ GMES-programmide andmeid esitavate olemasolevate kosmoselähetuste hulka kuuluvad Spot, TerraSAR-X, EUMETSATi satelliidid, CosmoSkymed, DMC Deimos, Ikonos, GeoEye, Quickbird ja ENVISAT.

¹¹ ESA töötab GMESi kosmosevaldkonna programmi raames praegu välja viit Sentinel-satelliitide lähetust.

GMESi järgmine ülesanne on toimivate teenuste tagamine ajavahemikus 2011–2013. Prototüüpidel põhinevate, varasemate teadusuuringute käigus väljatöötatud toodete arendamiseks on vaja investeringuid, et lühima võimaliku reageerimisajaga vastata nõudlusele täieliku üle-euroopalise või üleilmse katteala jaoks töödeldavate andmete mahu järele ning operatiivse püsioleku järele ööpäevaringselt ja igal nädalapäeval.

FP7 on teadus- ja arendustegevuse vahend ning selle eesmärk ei ole toetada GMESi esialgseid toiminguid nende püsiva töökindluse saavutamiseks vajalikul määral. Samal ajal jätkatakse teadus- ja arendustegevust näiteks toodete valideerimise valdkonnas. Seega on tulevikus vaja samal ajal rahastada nii operatiivetappi kui ka teadusuuringuid, seejuures vastab kumbi rahastamisliik erinevatele, kuid samal ajal üksteist täiendavatele vajadustele. See tähendab, et ajavahemikus 2011–2013 tuleks kosmosevaldkonnale juba eraldatud rahalisi vahendeid kooskõlas käesoleva määruse ettepanekuga täiendada muude, teadusuuringutega sidumata vahenditega, et rahastada GMESi esialgseid toiminguid. GMES-programmi juhtimisraamistikuga tagatakse kooskõla uurimistegevuste ja operatiivetapi tegevuste vahel. Teenuste väljatöötamise ja tehnilise rakendamise puhul tugineb komisjon Teadusuuringute Ühiskeskuse ja Eurostat'i teenustele.

1.4. Kooskõla Euroopa Liidu muude tegevuspõhimõtete ja eesmärkidega

Komisjon tagab, et ettepanek on kooskõlas muude ühenduse poliitikavaldkondadega (eriti selliste valdkondadega nagu konkurents, Euroopa GNSS-programmid, isikuandmete kaitse, kodanikukaitse, humanitaarabi ning ühtekuuluvus- ja põllumajanduspoliitika) ja täiendab neid. Lisaks sellele on GMES koostöövahendiks kogu maailmas (eriti Aafrikas) selliste valdkondade vahel nagu areng, humanitaarabi ja hädaolukorrad.

GMES-teenused on olulised nii sellepärast, et nende lõpptarbijad on poliitikakujundajad, kui ka sellepärast, et nendega ergutatakse innovatsiooni ja kasvu järgmise etapi sektoris. GMES on seega täielikult kooskõlas Lissaboni strateegia põhimõtetega.

GMES aitab kaasa ühise keskkonnateabesüsteemi toimimisele ja saab samas sellest kasu. Esiteks aitab GMES kaasa oma teenuste osutamise tulemusel saadavate andmete ja toodetavate toodete levitamisele. Teiseks võib ühine keskkonnateabesüsteem aidata kaasa *in situ* paiknevate infrastruktuuride kaudu kogutud ja GMESi jaoks ettenähtud andmete voogudele, võimaldades andmetele juurdepääsu peaaegu reaalajas (alustades keskkonnapoliitika õigusaktidega hõlmatud andmetest, millele ühine keskkonnateabe süsteem esialgu keskendus). Lisaks tagab komisjon, et GMES oleks kooskõlastatud keskkonnapoliitika kujundamiseks vajalike andmete kogumisega Euroopa andmekeskuste kontekstis, eelkõige maismaaseire osas.

Nagu märgitud 2008. aasta teatises, peab GMES vastama Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuuri (INSPIRE) raamistiku nõuetele. INSPIRE põhineb direktiivil,¹² mis hõlmab liikmesriikide avaliku võimu kandjate valduses olevaid ruumiandmeid. Sellega ei seata liikmesriikidele kohustust luua uusi georuumiandmete kogumikke, samas on GMESi eesmärk tagada, et toimivad, Maa seiret võimaldavad teenused on pidevalt kättesaadavad.

¹² ELT L 108, 25.4.2007, lk 1.

2. MAA SEIRE EUROOPA PROGRAMMI (GMES) NING SELLE ESIALGSEID TOIMINGUID (2011–2013) KÄSITLEVA EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUSE SISU.

Nagu märgitud jaotises 1.2, on kavandatava määruse erieesmärk luua GMES-programmi ja GMESi esialgsete toimingute (2011–2013) EÜ-poolse rahastamise jaoks õiguslik alus, mis peaks tagama eespool kirjeldatud kriteeriumide alusel valitud GMESi valdkondade järjepidevuse pärast 2011. aastat. GMESi esialgseid toiminguid (2011–2013) haldab komisjon ELi üldise, GMESiga seotud tegevuse raames, mis hõlmab ka ELi teadusuuringuid ja GMESi partnerite tegevust. Oluline on tagada vastastikune täiendavus FP7ga nii rahastamise kui ka organisatoorse korralduse osas.

Kavandatava GMESi määruse artiklis 1 määratletakse määruse sisu, st Maa seire Euroopa programmi („GMES-programmi”) kehtestamine ja GMESi esialgsete toimingute (2011–2013) rakenduseeskirjad.

Artiklis 2 määratakse kindlaks GMES-programmi üldine sisu, mis hõlmab teenuseid, kosmosevaldkonda ja *in situ*-valdkonda.

Artiklis 3 kirjeldatakse GMESi esialgsete toimingute ulatust; need toimingud põhinevad FP7 kosmoseteema ja riiklike meetmete alusel rahastaval tegevusel ja täiendavad seda. Iga valdkonna eesmärgid on sätestatud ettepaneku lisas. Artiklis 2 loetletud tegevused määrati kindlaks kooskõlas GMESi rakendamise moodulitel põhineva lähenemisviisiga. Jaotises 1.2 kirjeldatud kriteeriumeid silmas pidades peaksid GMESi esialgsed toimingud (2011–2013) hõlmama meetmeid järgmistes valdkondades:

- (a) hädaolukorras reageerimise teenused;
- (b) maismaaseire teenused;
- (c) meetmed, mis aitavad tarbijatel teenuseid kasutama hakata;
- (d) juurdepääs andmetele;
- (e) GMESi kosmosevaldkond.

Asjaolu, et hädaolukorras reageerimise ja maismaaseire esialgsed toimingud käivitatakse varem kui muud GMESi teenused, ei tähenda, et EL ei aita kaasa muude teenuste (sh mereseire ja atmosfääri seire teenused) toimimisele pärast 2013. aastat. EL kavatseb pärast 2013. aastat toetada kõikide GMES-teenuste toimimist.

Artiklis 4 sätestatakse GMESi esialgsete toimingute organisatoorne korraldus. Eelkõige sätestatakse selles, et komisjon haldab oma panust GMESi ja vastutab GMESi partnerite, st liikmesriikide tegevuse üldise koordineerimise eest; liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed GMES-algatuse rakendamiseks liikmesriigi tasandil. Nagu märgitud 2008. aasta teatises, tuleb üldist juhtimisraamistikku eristada tehnilisest rakendamisest, mis tuleks teha ülesandeks riigi- ja erasektoriga suhtlevatele, peamiselt Euroopa tasandi üksustele, sh Euroopa Kosmoseagentuur ja ELi spetsialiseeritud asutused¹³. Seega tehakse GMESi

¹³ Sealhulgas Euroopa Keskkonnaagentuur (EEA), Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA), Euroopa Liidu Satelliidikeskus (EUSC), Euroopa Kaitseagentuur (EDA) ja Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur (Frontex).

kosmosevaldkonna rakendamine ESA ülesandeks. Lisaks sätestatakse artiklis 4, et komisjon peaks tagama GMESi kooskõla muude ühenduse tegevuspõhimõtetega.

Artiklis 5 määratletakse ühendusepoolse rahastamise õiguslikud vormid.

Artikkel 6 sisaldab eeskirju, milles käsitletakse ELi mittekuuluvate riikide osalust GMES-programmis. GMESi globaalset iseloomu arvesse võttes on ülimalt oluline näha ette ELi mittekuuluvate riikide osalus, kui lepingud ja menetlused seda võimaldavad. Rahastamist käsitlevas artiklis 7 sätestatakse GMESi esialgsete toimingute üldine rahastamispakett. Assigneeringud kiidetakse heaks igal aastal kooskõlas finantsmäärusega. Sarnaselt Euroopa GNSS-programmidega võivad ELi mittekuuluvad riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid anda asjakohaste lepingute alusel programmidesse rahalise või mitterahalise panuse.

Artikkel 8 sisaldab andme- ja teabepoliitika eesmärgi GMES-programmi alusel rahastatavate meetmete jaoks. Peamine eesmärk on täielik ja avatud juurdepääs,¹⁴ mille puhul arvestatakse, et täielikku ja avatud juurdepääsu võidakse piirata eelkõige selleks, et julgeolekuga seotud põhjustel tagada asjakohane andmete ja teabe kaitse.

Artikliga 9 nähakse ette määruse alusel rahastatava tegevuse korrapärane jälgimine kooskõlas kohaldatavate EÜ eeskirjadega ja heade tavadega. Vahepealsed ja järelhindamised esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 10 hõlmab rakendusmeetmeid. Rakendamise üksikasjade ja aasta tööprogrammide kohta tehakse otsus komiteemenetluse raames. Aasta tööprogramm sisaldab eelkõige tegevuste täpsemat kirjeldust kooskõlas GMESi prioriteetidega. Kavandatava määruse artikli 11 alusel loodav komitee abistab komisjoni GMESi esialgsete toimingute rakendamisel, samas kui FP7 programmikomitee kosmosevaldkonda esindav koosseis abistab jätkuvalt komisjoni FP7 vahendite haldamisel.

Artikliga 11 nähakse ette komiteemenetluse komitee asutamine vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused¹⁵.

Artikkel 12 sisaldab eeskirju ühenduse finantshuvide kaitse kohta, millega tagatakse, et eeskirjade eiramise ennetamiseks võetakse asjakohaseid meetmeid.

3. KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJUHINNANG

Maa seire Euroopa programmi (GMES) ja selle esialgseid toiminguid käsitleva määruse ettepanek põhineb ulatuslikel konsultatsioonidel ja sellele on lisatud mõjuhindang. Komisjon tugevdas 2006. aastal konsultatsioone sidusrühmadega, see hõlmas järgmisi meetmeid:

- temaatilised seminarid tulevaste teenuste kasutajatega;

¹⁴ Nagu märgitud 2008. aasta teatistes, uurib komisjon jätkuvalt, kas turuvõimalused ja kuludel põhinevad kasutustasud võiksid vähendada riiklike investeeringute osakaalu pärast 2014. aastat

¹⁵ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

- kasutajate esindajatest koosnevate rakendusrühmade moodustamine. rakendusrühmad koostasid teenuste ulatuse, ülesehituse ja rakenduskava kohta soovitusi, mis hõlmasid ka infrastruktuuri käsitlevaid vajalikke nõudeid;
- konsultatsioonid riiklike GMESi koordinaatoritega GMESi nõuandvas kogus;
- korrapärased kahepoolsed kohtumised Euroopa Komisjoni GMESi büroo ning tööstusharust, piirkondadest ja mujalt pärit sidusrühmade vahel; ning
- GMESi käsitlevate konverentside korraldamine järgmiste eesistumiste ajal.

Sidusrühmadega peetud konsultatsioonidel ilmes selgelt, et kasutajad ei saa loota üksnes teadusuuringutele. Neil peab olema juurdepääs usaldusväärsetele ja täpsetele andmetele ja asjakohasele teabele, mis tehakse kättesaadavaks õigeaegselt ning hädaolukorras reageerimise teenuse puhul ka kohe, kui vajadus tekib. Selle eesmärgi saavutamiseks on sidusrühmade sõnul vaja:

- võtta vajalikke meetmeid 2008. aastal kehtestatud ettevalmistava tegevusega seotud eelarverea laiendamiseks, et hõlmata GMES-teenuste esialgsed toimingud;
- määratleda tegevuste ulatus viisil, mis täiendab olemasolevaid rahastamis- ja programmilisi kavasisid;
- luua partnerlusi, et tagada jätkusuutlikud toimivad teenused;
- tagada, et teenus kui kasutajakeskne algatus vastaks tehniliste nõuete osas tarbijate vajadustele; ning
- hõlbustada lisandväärtust loova teenusteharu (sh väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad) turulejõudmist, tagades avatud andme- ja teabepoliitika.

Lisaks hetkeolukorda säilitavale stsenaariumile („jätkata muutusteta”) analüüsitakse mõjuhinnaangust kolme valikuvõimalust GMESi esialgsete toimingute rakendamiseks: i) üksnes avatud koordineerimise meetod, ii) reguleeriv sekkumine ja iii) ühendusepoolne rahastamine. Mõjuhinnaangust selgub, et ühendusepoolsest rahastamisest peetakse parimaks valikuks, kuna see valik on tõenäoliselt kõige kulutasuvam, ka võrrelduna muude valikuvõimaluste parima võimaliku stsenaariumiga. Ühendusepoolse rahastamise mõju hinnaangust on selgunud, et kõnealune valik on majanduslikult soodsaim ja see annaks järgmise etapi sektorile jätkusuutliku aluse kohandatud teenuste väljatöötamiseks.

4. SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

Subsidiaarsuse põhimõtet kohaldatakse ettepaneku selles osas, mis ei kuulu ühenduse ainupädevusse.

Selliste üle-euroopaliste (või ka globaalsete) teenuste puhul, sealhulgas eelkõige üle-euroopaliste maakatteteenuste puhul ei piisa liikmesriigiti võetud meetmetest, et täita ettepanekus kavandatud eesmärgid, sest need meetmed tuleb koondada Euroopa tasandil. Muude ettepanekuga hõlmatud Maa seire teenuste (nt hädaolukorra kaardid või väiksema geograafilise ulatusega temaatilised maismaaseirekaardid) osutamine on tõhusam ühenduse

tasandil kahel põhjusel. Esiteks võimaldab õhus ja *in situ* paiknevate sensorite kaudu saadud andmete ühtlustatud ja keskne haldamine saavutada mastaabisäästu. Teiseks tooks Maa seire teenuste liikmesriikide või piirkondade tasandil koordineerimata osutamine kaasa dubleerimise ning takistaks ELi keskkonnavalaste õigusaktide rakendamise kontrollimist läbipaistvate ja objektiivsete kriteeriumite põhjal või teeks selle isegi võimatuks. Kui liikmesriigi tasandil esitatav teave ei ole võrreldav, ei ole komisjonil võimalik kindlaks teha, kas keskkonnavalaste õigusakte on igas liikmesriigis nõuetekohaselt rakendatud.

Ettepanek vastab täielikult proportsionaalsuse põhimõttele, kuna i) maismaaseire ja hädaolukorras reageerimise valdkonna toimivad GMES-teenused ei asenda olemasolevaid teenuseid, vaid täiendavad neid või tagavad nende järjepidevuse ning ii) teenuse osutamine tsentraliseeritakse ühenduse tasandil üksnes siis, kui see on hädavajalik.

5. ÕIGUSAKTI VALIK

Komisjon teeb ettepaneku luua Maa seire Euroopa programm (GMES) määruse abil, sest see üldiselt kohaldatav õigusakt on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides. Põhjus seisneb asjaolus, et kavandatavas põhiõigusaktis määratletakse ülesanded ja vastutusalad nii komisjoni kui ka liikmesriikide jaoks. Seega on määrus parim vahend, millega saavutatakse soovitud eesmärk.

6. MÕJU EELARVELE

Käesolevale määrusele lisatud finantsaruandes sätestatakse GMESi esialgsete toimingute eelarveassigneeringud. Käesolev ettepanek on kooskõlas mitmeaastase finantsraamistikuga aastateks 2007–2013.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

Maa seire Euroopa programmi (GMES) ja selle esialgsete toimingute kohta (2011–2013) (EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 157 lõiget 3,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut¹⁶,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹⁷,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust¹⁸,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras¹⁹

ning arvestades järgmist:

- (1) 15. ja 16. juunil 2001 Göteborgis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel lepiti kokku säästva arengu strateegias, et vastastikku tugevdada majandus-, sotsiaal- ja keskkonnapoliitikat, ning Lissaboni protsessile lisati keskkonnamõõde.
- (2) 21. mai 2007. aasta resolutsioonis Euroopa kosmosepoliitika kohta,²⁰ mis võeti vastu Euroopa Liidu Nõukogu ja ESA nõukogu ministrite tasandi neljandal ühisel ja kaasneval kohtumisel („kosmosenõukogu”, mis asutati Euroopa Ühenduse ja Euroopa Kosmoseagentuuri vahelise raamlepingu²¹ artikli 8 lõikega 1), tunnistas nõukogu majanduskasvu ja tööhõivet käsitlevasse Lissaboni strateegiasse kosmosetegevusega antavat tegelikku ja võimalikku panust, mis seisneb Euroopa teadmistepõhise ühiskonna jaoks tehnoloogiate ja teenuste loomises ja Euroopa ühtekuuluvuse toetamises, ning rõhutas, et kosmosevaldkond on säästva arengu strateegia oluline element.
- (3) Ülemaailmne keskkonna- ja turvaseire (GMES) on Maa seire algatus, mida juhib Euroopa Ühendus ja mida viiakse ellu partnerluses liikmesriikidega. Selle eesmärk on tugevdada innovatsiooni, uurimistegevuse ja tehnoloogiaarenduse poliitika tööstusliku

¹⁶ ELT C [...], [...], lk [...].

¹⁷ ELT C [...], [...], lk [...].

¹⁸ ELT C [...], [...], lk [...].

¹⁹ ELT C [...], [...], lk [...].

²⁰ ELT C 136, 20.6.2007, lk 1.

²¹ ELT L 261, 6.8.2004, lk 64.

potentsiaali paremat ärakasutamist Maa seire valdkonnas ja näha ette teabeteenused, mis võimaldaksid juurdepääsu ühenduse kontrolli all olevatele täpsetele andmetele keskkonna ja julgeoleku valdkonnas ja mis oleks kohandatud laia ringi kasutajate vajadustele. Kasutajad hõlmavad Euroopa, riigi, piirkonna ja kohaliku tasandi otsuste tegijaid, kes kujundavad ja rakendavad keskkonnapoliitikat.

- (4) Selleks et saavutada GMESi eesmärk jätkusuutlikult, on vaja koordineerida GMESiga seotud mitme partneri tegevusi ning välja töötada, kehtestada ja käitada teenused ja seiresuutlikkus, mis vastavad kasutajate nõudmistele. GMESil on oluline roll bioloogilise mitmekesisuse toetamise, ökosüsteemide seire ning kliimamuutustega kohanemise ja nende mõju leevendamise valdkonnas.
- (5) GMES-teenuseid on vaja selleks, et erasektoril oleksid paremad võimalused teabeallikate pidevaks kasutuseks, mis hoogustab lisandväärtust loovate teenuseosutajate, kellest paljud on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, innovaatilist tegevust.
- (6) GMES hõlmab nii arendustegevust kui ka operatiivetappi. Operatiivetapi osas toetas nõukogu 28. novembril 2005 toimunud kolmanda kosmosenõukogu kohtumisel vastuvõetud juhtnõorides selgelt määratletud prioriteetidel põhinevat lähenemisviisi, mille kohaselt rakendatakse GMESi nüüd etappide kaupa; esimese sammuna töötatakse välja kolm esmajärjekorras kasutusele võetavat teenust: hädaolukorras reageerimine, maismaaseire ja mereseire.
- (7) Esimesi toimivaid teenuseid hädaolukorras reageerimise ja maismaaseire valdkonnas rahastati ettevalmistava tegevusena kooskõlas nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust)²² (edaspidi „finantsmäärus”) artikli 49 lõike 6 punktiga b.
- (8) Lisaks nõukogu 19. detsembri 2006. aasta määrusega (Euratom) nr 1908/2006 (millega kehtestatakse ettevõtete, uurimiskeskuste ja ülikoolide Euroopa Aatomienergiaühenduse seitsmenda raamprogrammi (2007–2011) meetmetes osalemise ning uurimistulemuste levitamise eeskirjad²³ (edaspidi „seitsmes raamprogramm”)) hõlmatud kosmoseteema alusel rahastatavale arendustegevusele on ühenduse meetmed vajalikud ajavahemikus 2011–2013, et tagada järjepidevus ettevalmistava tegevusega ning et luua toimivad, püsivamad teenused piisava tehnilise valmisolekuga piirkondades, millel on tõestatud potentsiaal järgmise etapi teenuste, sh hädaolukorras reageerimise ja maismaaseire teenuste väljatöötamiseks. Seitsmendas raamprogrammis teadus- ja arendustegevuseks eraldatud vahendite toetusel jätkatakse mere- ja atmosfääriseire teenuste väljatöötamist paralleelselt hädaolukorras reageerimise ja maa seire teenuste väljatöötamisega, mis hõlmab ka operatiivetapile eelneva suutlikkuse loomist enne 2013. aastat.
- (9) Komisjon esitas ülevaate GMESi juhtimist ja rahastamist käsitlevast lähenemisviisist oma teatises „Ülemaailmne keskkonna- ja turvaseire (GMES): me hoolime oma planeedi turvalisusest”²⁴ ning teatas oma kavatsusest delegeerida GMESi tehniline

²² EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

²³ ELT L 400, 30.12.2006, lk 1.

²⁴ KOM(2008) 748, 12.11.2008.

rakendamine spetsialiseeritud üksustele, sealhulgas ESA-le (kosmosevaldkonna puhul) tänu selle asutuse ainulaadsele positsioonile ja erialateadmistele.

- (10) Toimivad teenused hädaolukordade leevendamise ja humanitaarkatastroofide korral reageerimise valdkonnas on vajalikud ühenduse ja liikmesriikide olemasoleva suutlikkuse koordineerimiseks, et olla paremini ette valmistatud ning suuta looduslike ja inimtegevusest tingitud katastroofide korral reageerida ja neist taastuda; silmas tuleb pidada ka seda, et katastroofidel on tihti negatiivne mõju keskkonnale. Kuna kliimamuutuste mõjul võib hädaolukordi esineda sagedamini, on GMESi kliimamuutustega kohanemise meetmetel oluline roll. GMES-teenuste kaudu peaks seega olema võimalik saada georuumiteavet, millest oleks kasu neile, kel tuleb reageerida hädaolukordades ja humanitaarkatastroofide korral.
- (11) Maismaaseire teenused on olulised bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemide järelevalve, kliimamuutuste leevendamise ja sellega kohanemise ning mitmesuguste ressursside ja poliitiliste põhimõtete seisukohast; suurem osa kõnealustest valdkondadest on seotud looduskeskkonnaga: pinnas, vesi, põllumajandus, metsad, energia ja kommunaalteenused, hoonestatud alad, puhkealad ja transport. Nii Euroopas kui ka kogu maailmas on vaja toimivaid maismaaseire teenuseid, mis oleks välja töötatud koostöös liikmesriikidega, Euroopa kolmandate riikidega ning partneritega väljaspool Euroopat ja ÜROs.
- (12) Käesoleva määruse alusel rahastatavate toimivate teenuste osutamine sõltub juurdepääsust andmetele, mida kogutakse kosmose infrastruktuuride, õhus, meres ja maapinnal paiknevate rajatiste (nn *in situ* infrastruktuurid) ning uuringuprogrammide kaudu. Seega tuleks tagada sellistele andmetele juurdepääs ja toetada vajaduse korral *in situ* andmekogumist, mis täiendaks ühenduse ja riikide tegevust. See on eriti oluline juhul, kui sellist andmekogumist ei ole ühenduse või riikide õigusaktidega ette nähtud. Samuti tuleb tagada, et pidevalt oleksid kättesaadavad kõige aluseks olevad *in situ* ja kosmoses paiknevad infrastruktuurid, sealhulgas ESA GMESi kosmosevaldkonna programmis (Sentineli lähetused) konkreetset GMESi jaoks väljatöötatud kosmoseinfrastruktuurid. Esimeste Sentinelide esialgne operatiivetapp algab 2011. aastal.
- (13) Komisjon peaks tagama, et seitsmenda raamprogrammi kohane GMESiga seotud teadus- ja arendustegevus, EÜ panus GMESi esialgsetesse toimingutesse ning GMESi partnerite ja olemasolevate infrastruktuuride, näiteks Euroopa andmekeskuste tegevus oleks vastastikku täiendav.
- (14) GMESi esialgseid toiminguid tuleks rakendada kooskõlas muude asjakohaste ühenduse poliitikavaldkondade, õigusaktide ja meetmetega, mis on seotud eelkõige konkurentsivõime ja innovatsiooniga, ühtekuuluvusega, teadusuuringutega, transpordi- ja konkurentsipoliitikaga, üleilmsete satelliitnavigatsioonisüsteemide (GNSS) programmiga ja isikuandmete kaitsega. Lisaks peaks GMES toetama Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiviga 2007/2/EÜ (millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE))²⁵ loodud ruumiandmete infrastruktuuri väljaarendamist. Samuti peaks GMES täiendama ühist

²⁵ ELT L 108, 25.4.2007, lk 1.

keskkonnateabesüsteemi (SEIS)²⁶ ja ühenduse tegevust hädaolukorras reageerimise valdkonnas.

- (15) Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ning kandidaatriikide ja võimalike kandidaatriikidega sõlmitud raamlepingutega on ette nähtud kõnealuste riikide osalemine ühenduse programmides. Muude ELi mittekuuluvate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide osalemist tuleks võimaldada sel eesmärgil sõlmitavate rahvusvaheliste lepingute abil.
- (16) GMES-programmi kogu kestuse ajaks tuleks sätestada rahastamispakett summas 107 miljonit eurot, mis on peamiseks juhiseks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta)²⁷ punktis 37 määratletud tähenduses. On ette nähtud, et kõnealust rahastamispaketti täiendatakse 43 miljoni euroga seitsmenda raamprogrammi kosmoseteemast GMESi esialgsete toimingutega kaasnevate teadusuuringute jaoks.
- (17) Finantsmääruse kohaselt peaks liikmesriikidel, ELi mittekuuluvatel riikidel ja rahvusvahelistel organisatsioonidel olema võimalus anda asjakohaste lepingute alusel programmidesse rahaline või mitterahaline panus.
- (18) GMES-teenused peavad olema täielikult ja avalikult kättesaadavad. See on vajalik Maa seire andmete kasutamise ja jagamise edendamiseks kooskõlas ühise keskkonnateabesüsteemiga, Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuuriga ja maavaatlussüsteemide ülemaailmse süsteemiga (GEOSS).
- (19) Käesoleva määruse alusel rahastatavat tegevust tuleb kohandamise võimaldamiseks kontrollida ja hinnata.
- (20) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused²⁸.
- (21) Eelkõige peaks komisjonil olema volitus kohandada lisa teaduse ja tehnika arenguga. Kuna kõnealused meetmed on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (22) Samuti tuleks võtta asjakohased meetmed, et vältida eeskirjade eiramist ja pettusi ning et nõuda tagasi kadumaläinud, valesti makstud või ebaõigesti kasutatud vahendid vastavalt nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 2988/95 (Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta),²⁹ nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96 (mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest)³⁰ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu

²⁶ KOM(2008)46 lõplik

²⁷ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

²⁸ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

²⁹ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

³⁰ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

25. mai 1999. aasta määrusele (EÜ) nr 1073/1999 (Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta)³¹.

- (23) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt GMES-programmi ja selle esialgsed toimingute kehtestamist ei suuda liikmesriigid piisavalt hästi saavutada, sest GMESi esialgsed toimingud hõlmavad üle-euroopalist suutlikkust ja sõltuvad kõikides liikmesriikides teenuste koordineeritud ning ühenduse tasandil kooskõlastatud osutamisest, on see tegevuse suure haarde tõttu ühenduse tasandil paremini saavutatav, mistõttu ühendus võib võtta meetmeid asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1
Sisu

Käesoleva määrusega luuakse Maa seire Euroopa programm (GMES) (edaspidi „GMES-programm”) ja sätestatakse GMESi esialgsete toimingute rakenduseeskirjad.

Artikkel 2
GMES-programm

1. GMES-programm tugineb otsuse nr 1982/2006/EÜ (edaspidi „seitsmes raamprogramm”) ja Euroopa Kosmoseagentuuri GMESi kosmosevaldkonna programmi alusel teostatud teadusuuringutele.
2. GMES-programm koosneb järgmistest valdkondadest:
 - (a) Kosmosevaldkond, millega tagatakse juurdepääs järgmisi teemasid hõlmavale teabele:
 - maismaaseire;
 - hädaolukordade ohjamine;
 - julgeolek;
 - merekeskkonna seire;
 - atmosfääri seire;
 - kliimamuutustega kohanemine ja kliimamuutuste leevendamine;
 - (b) kosmosevaldkond, millega tagatakse punktis a osutatud teemade jaoks asjakohane jätkusuutlik seire kosmoses paiknevate struktuuride abil;

³¹ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

- (c) *in situ*-valdkond, millega tagatakse õhus, meres ja maapinnal asuvate installatsioonide kaudu teostatav seire punktis a osutatud teemade jaoks.

Artikkel 3 *GMESi esialgsed toimingud (2011-2013)*

1. GMESi esialgsed toimingud hõlmavad ajavahemikku 2011–2013 ja sisaldavad meetmeid järgmistes valdkondades:
 - (1) hädaolukorras reageerimise teenused;
 - (2) maismaaseire teenused;
 - (3) meetmed, mis aitavad tarbijatel teenuseid kasutama hakata;
 - (4) juurdepääs andmetele, sealhulgas *in situ* paiknevate struktuuride kaudu andmete kogumise toetamine;
 - (5) GMESi kosmosevaldkond.
2. Lõikes 1 osutatud meetmete konkreetset eesmärgid on määratletud lisas.

Komisjon võib lisa kohandada teaduse ja tehnika arenguga.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 11 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 4 *Organisatoorne korraldus*

1. Komisjon tagab GMES-programmi koordineerimise riigi, ühenduse ja rahvusvahelise tasandi tegevusega.
2. Komisjon haldab käesoleva määruse kohasele tegevusele kooskõlas määrusega (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (edaspidi „finantsmäärus”) eraldatud vahendeid ja tagab, et GMES-programm on kooskõlas muude asjakohaste ühenduse poliitikavaldkondade, õigusaktide ja meetmetega (mis käsitlevad eelkõige konkurentsivõimet ja innovatsiooni, ühtekuuluvust, teadusuuringuid, transporti ja konkurentsi, GNSS-programme, isikuandmete kaitset, INSPIRE-direktiivi (direktiiv 2007/2/EÜ), ühist keskkonnateabesüsteemi ja ühenduse tegevust hädaolukorras reageerimise valdkonnas) ning täiendab neid.
3. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et tagada GMESi rakendamine liikmesriigi tasandil ja võimalikud koostoided asjakohaste riiklike, ühenduse ja rahvusvaheliste algatustega.

Euroopa Kosmoseagentuurile tehakse ülesandeks rakendada GMESi kosmosevaldkond, ning paluda vajaduse korral abi Euroopa Meteoroloogiliste Satelliitide Kasutamise Organisatsioonilt (EUMETSAT).

Artikkel 5
Ühendusepoolse rahastamise õiguslikud vormid

1. Ühendusepoolse rahastamise õiguslikud vormid võivad olla järgmised:
 - (1) toetused;
 - (2) riigihankelepingud.
2. Ühenduse toetust võib anda konkreetses vormis, näiteks partnerluse raamlepinguga või tegevus- või meetmetoetuste kaasrahastamisena. Euroopa üldistes huvides tegutsevatele asutustele antavate tegevustoetuste suhtes ei kohaldata finantsmääruse kahanemissätteid. Toetuste puhul võetakse kaasrahastamise ülemmäär vastu artikli 11 lõikes 3 sätestatud korras.

Artikkel 6
Kolmandate riikide osalemine

Artikli 2 lõikes 1 osutatud tegevuses võivad osaleda järgmised riigid:

- (1) Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) lepinguosalisel Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) riigid EMP lepingus sätestatud tingimustel;
- (2) kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid, kes on kaasatud stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi vastavalt nendega sõlmitud raamlepingutele või assotsiatsioonilepingute protokollidele, milles käsitletakse kõnealuste riikide suhtes kehtestatud üldpõhimõtteid ühenduse programmides osalemiseks;
- (3) Šveitsi Konföderatsioon, muud punktides 1 ja 3 nimetatud kolmandad riigid ning rahvusvahelised organisatsioonid vastavalt Euroopa Ühenduse ja kõnealuste kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide vahel EÜ asutamislepingu artikli 300 kohaselt sõlmitavatele lepingutele, milles sätestatakse nende osalemise tingimused ja üksikasjalikud eeskirjad.

Artikkel 7
Rahastamine

1. Käesoleva määruse rakendamiseks eraldatakse rahastamispakett summas 107 miljonit eurot.
2. Eelarvepädevad institutsioonid kinnitavad iga-aastased assigneeringud piirides, mis on kindlaks määratud mitmeaastase finantsraamistikuga.
3. Kolmandad riigid või rahvusvahelised organisatsioonid võivad samuti osaleda GMES-programmi täiendavas rahastamises.

Esimeses lõigus osutatud täiendavaid vahendeid käsitatakse sihtotstarbelise tuluna kooskõlas finantsmääruse artikliga 18.

Artikkel 8 *GMESi andme- ja teabepoliitika*

1. GMES-programmi alusel rahastavaid meetmeid käsitleval andme- ja teabepoliitikal on järgmised eesmärgid:
 - (a) edendada GMESi käsitleva teabe ja asjakohaste andmete kasutamist ja jagamist;
 - (b) täielik ja avatud juurdepääs (mille puhul kohaldatakse asjakohaseid julgeolekupiiranguid) GMES-teenuste kaudu saadud teabele ja GMESi infrastruktuuri kaudu kogutud andmetele;
 - (c) tugevdada Maa seire turgusid Euroopas, eelkõige järgmise etapi teenuste sektoris, pidades silmas majanduskasvu soodustamist ja töökohtade loomist;
 - (d) aidata kaasa GMESi andmete ja teabe esitamise jätkusuutlikkusele;
 - (e) toetada Euroopa teadusringkondi.
2. Komisjon rakendab GMESi andme- ja teabepoliitika eesmärgi teenuste, kosmosevaldkonna ja *in situ*-valdkonna puhul, tagades eelkõige selle, et GMES-teenuse osutajate, GMESi infrastruktuuri käitajate ja andmete esitajatega sõlmitavad toetuse- ja hankelepingud ning delegerimiskokkulepped on kooskõlas lõikes 1 osutatud eesmärkidega.

Artikkel 9 *Järelevalve ja hindamine*

1. Komisjon jälgib ja hindab artikli 3 lõikes 1 osutatud toimingute rakendamist.
2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele 31. detsembriks 2012 vahehindamise ja järelehindamise aruande.

Artikkel 10 *Rakendusmeetmed*

1. Komisjon võtab vastu aasta tööprogrammi kooskõlas finantsmääruse artikliga 110 ja määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002³² artiklitega 90 ja 166 artikli 11 lõikes 3 sätestatud korras.
2. GMES-programmi rahalised vahendid võivad katta ka vahetult GMES-programmi juhtimiseks ja selle eesmärkide saavutamiseks vajalike ettevalmistustööde, järelevalve, kontrolli, auditi ja hindamisega seotud kulusid, eelkõige uuringute, kohtumiste, teavitamis- ja avaldamismeetmetega seotud kulusid, samuti kulusid, mis

³² EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1.

on seotud kogu muu tehnilise ja haldusabiga, mida komisjon võib kasutada GMES-programmi juhtimiseks.

Artikkel 11 *Komitee*

1. Komisjoni abistab komitee (edaspidi „GMES-komitee”).
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kaks kuud.

Artikkel 12 *Ühenduse finantshuvide kaitse*

1. Komisjon tagab, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse ühenduse finantshuve pettust, korruptsiooni ja muud ebaseaduslikku tegevust ennetavate meetmetega, tõhusa kontrollimisega ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning juhul, kui tuvastatakse eeskirjade eiramine, tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega kooskõlas määrusega (EÜ, Euratom) nr 2988/95, määrusega (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ning määrusega (EÜ) nr 1073/1999.
2. Käesoleva määruse alusel rahastatavate ühenduse meetmete puhul tähendab määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 artikli 1 lõikes 2 osutatud eeskirjade eiramine ühenduse õiguse sätete mis tahes rikkumist või ettevõtja tegevusest või tegematajätmisest põhjustatud lepingulise kohustuse täitmatajätmist, mis põhjendamatult kuluartikli tõttu kahjustas või oleks võinud kahjustada ühenduste üldeelarvet.
3. Käesoleva määruse alusel sõlmitavate lepingute, sealhulgas osalevate kolmandate riikidega sõlmitavate lepingute suhtes tuleb rakendada komisjoni või tema poolt volitatud esindaja finantsjärelevalvet ja finantskontrolli, samuti Kontrollikoja auditeid, vajaduse korral kohapeal.

Artikkel 13 *Jõustumine*

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, [...]

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

LISA

Maa jälgimise Euroopa programmi (GMES) esialgsete toimingute eesmärgid (2011–2013)

Artikli 2 lõikes 1 osutatud toimingute eesmärgid on järgmised:

- (1) hädaolukorras reageerimise teenused, mis põhinevad Euroopas juba toimivatel meetmetel, tagavad Maa seireandmete ja seonduvate toodete kättesaadavuse hädaolukorras reageerimise teenistustele rahvusvahelisel, üle-euroopalisel, riiklikul ja piirkondlikul tasandil igat laadi katastroofide, sealhulgas ilmastikuohtude (sh tormid, põlengud ja üleujutused), geofüüsiliste ohtude (sh maavärinad, tsunamid, vulkaanipursked ja maalihked), inimtegevusest tingitud tahtmatute või kuritahtlike katastroofide ning muude humanitaarkatastroofide korral. Kuna kliimamuutuse mõjul võib hädaolukordi esineda sagedamini, on GMESi hädaolukorras reageerimise meetmetel oluline roll toetada selles valdkonnas võetavaid kliimamuutustega kohanemise meetmeid osana ennetamis-, reageerimis-, taastamis- ja valmisolekut tagavast tööst Euroopas;
- (2) maismaaseire teenustega tagatakse Maa seireandmete ja seonduvate toodete kättesaadavus Euroopa, riiklikele ja piirkondlikele asutustele, kes vastutavad nii bioloogilise mitmekesisuse, pinnase, vee, metsa ja riigi ressursside keskkonnaseire kui ka keskkonnapoliitika üldise rakendamise, geograafilise teabe kogumise, põllumajanduse, energeetika, linnaplaneerimise, infrastruktuuri ja transpordi eest. Maismaaseire teenused hõlmavad ka kliimamuutuse mõjurite seiret;
- (3) meetmed, mis aitavad kasutajatel teenuseid tarbima hakata, hõlmavad kasutaja keskkonnale vastavate tehniliste liidest rakendamist, koolitust, kommunikatsiooni ja järgmise etapi sektori arendamist;
- (4) andmetele juurdepääsu võimaldamine, sealhulgas in-situ-andmekogumise toetamine, tagab mitmesuguste Euroopa algatuste ja muude infrastruktuuride (sh in situ paikneva infrastruktuuri) kaudu saadud Maa seire andmete koondamise ja kättesaadavaks tegemise, et täita GMESi eesmärgi, eriti hädaolukorras reageerimise ja maismaaseire eesmärgi;
- (5) GMESi esialgsete toimingutega tagatakse GMESi kosmosevaldkonna tegevus, mis hõlmab kosmoses paiknevat Maa seireinfrastruktuuri ja mille eesmärk on tagada Maa alamsüsteemide (sh maapind, atmosfäär ja ookeanid) seire. See põhineb riikide ja Euroopa tasandi olemasoleval või kavandataval kosmoseinfrastruktuuril ning GMESi kosmosevaldkonna programmi raames kavandatud kosmoseinfrastruktuuril.

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU NIMETUS:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanek Maa seire Euroopa programmi (GMES) ja selle esialgsete toimingute (2011–2013) kohta.

2. TEGEVUSPÕHISE JUHTIMISE JA EELARVESTAMISE RAAMISTIK

Poliitikavaldkond (-valdkonnad): ettevõtlus.

Meede/Meetmed: konkurentsivõime, tööstuspoliitika, innovatsioon ja ettevõtlus.

3. EELARVEREAD

3.1. Eelarveread (tegevusassigneeringute read ja nendega seonduvad tehnilise ja haldusabi read (endised B.A read)), sh järgmised rubriigid:

Uus eelarverida: 02.02.15

3.2. Meetme kestus ja finantsmõju:

2011–2013 kulukohustuste osas ja 2011–2016 maksete osas.

3.3. Eelarve tunnusjooned (lisage vajadusel ridu):

Eelarverid a	Kulu liik		Uus	EFTA osamaks	Taotlejariikide osamaksud	Finantspersp ektiiv rubriik
02.02.15.X X	Kohustu slik	Liigenda tud ³³	JAH	JAH	JAH	1a
02.01.04.0 5	Kohustu slik/ Mitte- kohust.	Liigenda tud	JAH	JAH	JAH	1a

³³ Liigendatud assigneeringud

4. ÜLEVAADE VAHENDITEST

4.1. Rahalised vahendid

4.1.1. Ülevaade kulukohustuste assigneeringutest ja maksete assigneeringutest

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Kulu liik	Jao nr		2011	2012	2013	2014	2015	Kokku
Tegevuskulud³⁴								
Kulukohustuste assigneeringud	8.1	a	9	39	54			102
Maksete assigneeringud		b	4,5	34,5	42	17	4	102
Võrdlussummas sisalduvad halduskulud³⁵								
Tehniline ja haldusabi (liigendamata assigneeringud)	8.2.4	c	1	2	2			5
VÕRDLUSSUMMA KOKKU								
Kulukohustuste assigneeringud		a+c	10	41	56			107
Maksete assigneeringud		b+c	5,5	36,5	44	17	4	107
Võrdlussummast välja jäävad halduskulud³⁶								
Personalikulud ja nendega seonduvad kulud (liigendamata assigneeringud)	8.2.5		2,1	2,5	2,8			7,4
Võrdlussummast välja jäävad halduskulud, v.a personalikulud ja nendega seonduvad kulud (liigendamata assigneeringud)	8.2.6		0,3	0,4	0,4			1,1

Meetme soovituslik finantskulu kokku

³⁴ Kulud, mis ei kuulu jaotise xx peatüki xx 01 alla.

³⁵ Kulud, mis kuuluvad jaotise xx artikli xx 01 04 alla.

³⁶ Kulud, mis kuuluvad peatüki xx 01 alla, välja arvatud artiklid xx 01 04 ja xx 01 05.

Kulukohustuste assigneeringud personalikulud) KOKKU (sh			14,4	45,9	55,2			115,5
Maksete assigneeringud (sh personalikulud) KOKKU			7,9	39,4	47,2	17	4	115,5

4.1.2. Kooskõla finantsplaneeringuga

☐ Ettepanek vastab olemasolevale finantsplaneeringule.

X Ettepanekuga kaasneb finantsperspektiivi asjakohase rubriigi ümberplaneerimine.

☐ Ettepanekuga seoses võib olla vajalik institutsioonidevahelise kokkuleppe sätete kohaldamine³⁷ (st paindlikkusinstrumendi või finantsperspektiivi läbivaatamine).

4.1.3. Finantsmõju tuludele

☐ Ettepanekul puudub finantsmõju tuludele

X Ettepanekul on finantsmõju.

4.2. Täistööajale taandatud personal (sh ametnikud, ajutine personal ja koosseisuväline personal) – vt täpsemalt punktist 8.2.1

Aastane vajadus	2011	2012	2013
Personal kokku	18	22	24

5. TUNNUSJOONED JA EESMÄRGID

5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetav vajadus

Nagu märgitud seletuskirja 1. jaotises, on GMES Maa seire algatus. See põhineb kosmoses (st satelliidid) ja Maal asuvatel rajatistel, mis hõlmavad õhus, meres ja maapinnal („*in situ*”) asuvaid installatsioone. Satelliitide ja *in situ* paiknevate infrastruktuuride kaudu kogutud andmed töödeldakse, et osutada teabeteenuseid maismaa-, mere- ja atmosfääriseire ning hädaolukorras reageerimise, ohutuse, kliimamuutuse leevendamise ja sellega kohanemise valdkonnas.

GMESi kaasrahastatakse praegu Euroopa ja valitsustevahelisel ning riiklikul tasandil erinevate osalejate vaheliste partnerlussuhete kaudu. Sel viisil toetatakse hetkel eelkõige

³⁷ Vt institutsioonidevahelise kokkuleppe punktid 19 ja 24.

teadus- ja arendustegevust FP7 raames, kusjuures erandiks on hädaolukorras reageerimise ja maismaaseire teenus, mida rahastatakse vaid piiratud ulatuses kui ettevalmistavat tegevust³⁸.

Ajavahemikul 2011–2013 tuleb FP7 raames eraldatavat toetust suurendada, et täita järgmisi ülesandeid: esiteks tuleb esialgseid GMES-teenuseid osutada laiemas ulatuses, et ette valmistada täiemahulise GMES-programmi rakendamist järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames (alates 2014). Teiseks on mõned FP7 raames rahastatud operatiivetapile eelnevad teenusteprojektid (eelkõige hädaolukorras reageerimise ja maismaaseire teenused) jõudnud järku, mis võimaldavad üleminekut toimivate teenuste (st teadustööga sidumata) etappi isegi enne järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kehtestamist.

Hädaolukorra kaardid tuleb toimiva süsteemina teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti, et kodanikukaitsega tegelevad ametiasutused liikmesriikides saaksid tõhusamalt tegutseda loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide korral ning edendada tihedamat riikidevahelist koostööd, kui hädaolukord hõlmab mitut riiki. Kodanikukaitseteenistuste töö tõhususe mõju majandusele ei ole kaugeltki tühine; see võib osutada äärmiselt oluliseks nii üksikisiku kaitse kui ka majanduse infrastruktuuri elementaarse toimimisvõime säilitamise seisukohalt.

Maismaaseire teenused aitavad poliitikakujundajatel (sh keskkonnaametitel) nõuetekohaselt formuleerida ja rakendada maakasutuse, maakattemuutuste ja linnaplaneerimise valdkonna tegevust ning seda kontrollida.

Nii hädaolukorras reageerimise kui ka maismaaseire teenused sõltuvad abimeetmetest, nagu juurdepääs andmetele. Teenuseosutajate kasutusse antud andmekogusid peab saama taaskasutada ja edasi töödelda, näiteks hankides ühiskasutuslitsentse eelarveliste vahendite piires. Pealegi tuleb ka andmete kogumiseks vajalikku infrastruktuuri töös hoida.

Käesolev ettepanek on adresseeritud avalik-õiguslikele ja eraorganisatsioonidele ning ettevõtjatele, kes osutavad Maa seire andmetel põhinevaid teenuseid.

5.2. Ühenduse meetme lisandväärtus, ettepaneku seotus ja kooskõla muude finantsmeetmetega ning võimalik koostoime

Nagu seletuskirjas märgitakse, on ühendusepoolne rahastamine nende vajadustega tegelemiseks kõige sobivam meede.

Selliste üle-euroopaliste toodete puhul ei piisa liikmesriigiti võetud meetmetest, et täita ettepanekus kavandatud eesmärgid, sest need meetmed tuleb koondada Euroopa tasandil. Muude teenuste (nt hädaolukorra kaardid või väiksema geograafilise ulatusega temaatilised maismaaseirekaardid) osutamine on tõhusam ühenduse tasandil kahel

³⁸ Vastavalt finantsmääruse artikli 49 lõike 6 punktile b.

põhjusel: esiteks võimaldab õhus paiknevate ja *in situ* paiknevate sensorite kaudu saadud andmete ühtlustatud ja keskne haldamine saavutada mastaabisäästu. Teiseks tooks Maa seire teenuste liikmesriikide tasandil koordineerimata osutamine kaasa dubleerimise ning takistaks ELi keskkonnaalaste õigusaktide rakendamise kontrollimist läbipaistvate ja objektiivsete kriteeriumide põhjal või teeks selle isegi võimatuks.

Potentsiaalsete kasutajate ringi pideva suurendamise ja ühtlasi nende teenuste laialdasema kasutamise tagamisega kogu ELi piires saab ühendus aidata maksimeerida ka teenustega loodavat lisaväärtust ning saada täiel määral majanduslikku ja sotsiaalset kasu järgmise etapi sektori turgude tugevast arengust, mis toob kaasa uued tökohad ja uued innovatiivsed teenused erasektoris.

Praegu puuduvad finantsmeetmed, mis keskenduksid konkreetsetele nendele vajadustele, mida käsitleb käesolev ettepanek. Siiski luuakse seosed kõnealuse programmi rakendusmeetmete ja ELi raamprogrammide raames selles valdkonnas rahastatava teadustegevuse vahel. Nende seoste loomine on äärmiselt vajalik, sest see näitab, et tegevus on teadustegevuse etapi eduka lõpetamise järel jõudmas operatiivetappi, mida võib toetada kõnealusest programmist.

Komisjon tagab, et ettepanek on kooskõlas muude ühenduse poliitikavaldkondadega (eriti selliste valdkondadega nagu konkurents, transport, Euroopa GNSS-programm, isikuandmete kaitse, ühtekuuluvuspoliitika,³⁹ INSPIRE ja SEIS) ning täiendab neid. Lisaks sellele peab GMES olema koostöövahendiks kogu maailmas (eriti Aafrikas) selliste valdkondade vahel nagu arendustegevus, humanitaarabi ja hädaolukorrad.

GMES-teenused on olulised nii sellepärast, et otsesed kasutajad on poliitikakujundajad, kui ka sellepärast, et nendega ergutatakse innovatsiooni ja majanduskasvu järgmise etapi teenuste sektoris. GMES on seega täielikult kooskõlas Lissaboni strateegia põhimõtetega.

5.3. Ettepaneku eesmärgid, oodatavad tulemused ja nendega seonduvad näitajad tegevuspõhise juhtimise raames

Käesolev ettepanek on seotud ühenduse konkurentsivõime, tööstuse, innovatsiooni ja ettevõtluspoliitikaga ning selle eesmärgid on järgmised:

- (a) võimaldada esialgseid toimivaid GMES-teenuseid, mis oleksid kohandatud tarbijate, sealhulgas poliitikakujundajate ja eraisikute vajadustega;
- (b) aidata kaasa GMES-teenuste osutamiseks vajaliku seire-infrastruktuuri jätkusuutlikkuse tagamisele;

³⁹ Ühenduse ühtekuuluvuspoliitika strateegiliste suuniste (2007–2013) punktis 1.1.2 rõhutatakse vajadust tugevdada seoseid keskkonnakaitse ja majanduskasvu vahel ning osutatakse konkreetsetele GMES-le.

- (c) luua võimalused teabeallikate laialdasemaks kasutamiseks erasektoris, lihtsustades seega lisandväärtust loovate teenuseosutajate innovaatilist tegevust.

Maa seire teenuste arendamisel on juhtiv roll konkurentsivõime ja innovatsiooni hoogustamisel selle sektori ettevõtetes ning järgmise etapi sektoris. Maa seire teenuste jätkusuutlikkuse tagamiseks Euroopas on veel vaja pidevat avaliku sektori sekkumist. See on tingitud nii turgude suutmatusest reageerida üldsuse erisugustele vajadustele kui ka järgmise etapi turgude ebaküpsusest, mis väljendub tugevas sõltuvuses riiklikest vahenditest ning märkimisväärselt piiratud arenguvõimalustes, sest senini on valitsenud ebakindlus vajalike põhiteenuste ja alusandmete pikaajalise kättesaadavuse ja hinna osas. Seepärast hoogustab eespool kirjeldatud konkreetsete eesmärkide saavutamine majanduskasvu ja töökohtade loomist selles innovatiivses sektoris, mille järgmise etapi segmendi moodustavad peamiselt väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted. Kõnealused teenused hõlbustavad juurdepääsu olulistele andmetele, mida on vaja poliitiliste otsuste tegemiseks kohalikul ja piirkondlikul tasandil valdkondades, nagu põllumajandus, metsandus ja veemajandus. Nende teenuste abil saaks näiteks kaasa aidata kvaliteetsemale teedevõrgu kavandamisele ja hooldusele. Samuti võimaldavad need teenused paremini hinnata kliimamuutusi.

Hädaolukorras tegutsemine on valdkond, mis eelduste kohaselt tõhustab kodanikukaitse teenuseid, aidates ennetada inimkaotusi ja leevendada ohtusid majanduse infrastruktuuri toimimisvõimele, ning mis võimaldab paremini prognoosida keskkonnariskidele altimaid piirkondi ja tagab õigeaegsema ja suurema täpsusega kaardistamisteenuse katastroofide korral ning parema kriisijuhtimise katastroofijärgses hädaolukorras. Tegevuseesmärgid, väljundid, tulemused ja vastavad näitajad on ülevaatlikult esitatud järgmises tabelis:

Tegevuseesmärgid	Väljund	Väljundinäitaja	Tulemused	Tulemusnäitaja	Mõju	Mõjunäitaja
1. Võimaldada osutada hädaolukorras reageerimise teenuseid	1.1. Euroopa kaardistamisteenus hädaolukorras reageerimiseks	Nõudmisel kaardistamine toimib Euroopa tasandil	Kaartide kättesaadavus ja ajakohastamine on paremal tasemel	Nõudlus rahuldatakse olemasolevatest eelarvevahenditest	Õigeaegsem ja suurema usaldusväärsus ega juurdepääs andmetele ja meetme abil saadud teabele	Asjaomase kasutaja rahulolu määr
	1.2. Toodete integreerimine hädaolukorras reageerimiseks	Eriotstarbeline nõudmisel kaardistamine toimib	Eriotstarbelise kaardistamisteenuse parem kättesaadavus piirkondlikul tasandil			
2. Võimaldada osutada maismaaseire teenuseid	2.1. Maakatte kaardistamise perioodiline teenus	Üle-euroopaline maakatte ja maakatte eriseisundite kaardistamise teenus	Kaardistamisteenuse parem kättesaadavus	Nõudlus rahuldatakse olemasolevatest eelarvevahenditest		
	2.2. Dünaamilised maismaaseiremeetmed	Olulisemate kliimamõjurite andmete igapäevane tootmine	Ühtlane andmevoog			
3. Aidata kasutajatel teenuseid kasutama hakata	3. Meetmed, mis aitavad kasutajatel toimivaid teenuseid kasutama hakata	Kaasnevad meetmed (sh liidesed ja koolitus), et aidata kasutajatel andmeid kasutada	Tehnilised liidesed toimivad ja kasutajad on teenustest teadlikud	Kasutajate teadlikkus ja teenuste tarbimine on kasvanud		

4. Anda rahalist toetust GMESi kosmosevaldkonna toimingutele	4. Satelliitide Sentinel 1A, Sentinel 2A ja Sentinel 3A ⁴⁰ tavatoimingud ning andmete juurdepääsuga seotud maapealsed toimingud	Rahaline toetus Sentinel-satelliitide tegevusele	Kolme Sentinel-satelliidi tavatoimingud on tagatud	Toimingud kulgevad häireteta	Tavatoimingud on tagatud kogu plaanitud tegevuse vältel	
5. Andmete saamine ja tootmine	5. Andmete saamine teenustoimingute jaoks	Leping andmete saamiseks/neile juurdepääsuks	Ühiskasutuslitsentsid	Andmete parem kättesaadavus ja juurdepääs andmete		

⁴⁰ Sentinelid on satelliitide lähetused ESA valikprogrammi raames, mida EL kaasrahastab.

5.4. Rakendusmeetod (soovituslik)

Märkige allpool meetmete rakendamiseks valitud meetod(id)⁴¹.

X Tsentraliseeritud haldamine

X Haldab komisjon

X Haldamine on delegeeritud:

☐ täitevametitele

X ühenduste asutatud asutustele, millele on osutatud finantsmääruse artiklis 185

X riigi avalik-õiguslikele asutustele või avalikke teenuseid osutavatele asutustele

X Rahvusvahelised organisatsioonid

Haldamine detsentraliseeritult või koostöös

Liikmesriikidega

Kolmandate riikidega

X Haldamine ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega (Euroopa Kosmoseagentuur)

Kõiki toiminguid rakendab komisjon, kasutades selleks:

- avalike projektikonkursside kaudu antavaid toetusi;
- aasta tööprogrammis määratud abisaajatele antavaid toetusi;
- pakkumismenetlusi.

⁴¹ Kui näidatud on mitu meetodit, siis esitage täiendavad üksikasjad käesolevas punktis „Asjakohased märkused” all.

6. JÄRELEVALVE JA HINDAMINE

6.1. Järelevalvekord

Tulemuste kõrgeima kvaliteedi tagamiseks ja ressursside kõige tõhusamaks kasutamiseks määratakse kindlaks järelevalvekord. Järelevalvet teostatakse kogu programmi läbiviimise ajal. See põhineb institutsionaalsetelt kasutajatelt ja abisaajatelt programmi kohta saadud tagasisidel ning hõlmab andmete läbivaatamist ja kogumist sihtuuringute abil.

6.2. Hindamine

6.2.1. Eelhindamine

Tehti laiendatud mõjuhindamine, mis vastas ka eelhindamise nõuetele. Pärast olemasolevate poliitikavõimaluste võrdlevat hindamist valiti välja eelistatav poliitikavõimalus ning hinnati selle mõju, riske ja eeldusi ning kulutasuvust. Käesolev ettepanek on täielikult kooskõlas hindamise järeldustega.

6.2.2. Vahe- ja järelhindamise järel võetavad meetmed (varasematest samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid)

Ettepanekus lähtutakse GMESi kui teadusalgatuse arengu viimase kümne aasta kogemusest. Kogemus näitab, et GMESi jätkuvaks arenguks vajaliku teadustöö rahastamise kõrval on tekkinud vajadus toetada ka teatavaid Maa seire teenuseid, et saada täiel määral kasu senini tehtud investeeringutest ning tegeleda eespool osutatud vajadustega.

6.2.3. Edasise hindamise tingimused ja sagedus

Kaheksateist kuud pärast programmi algust viiakse läbi saavutatud tulemuste ja programmi rakendamise kvalitatiivsete külgede väline vahehindamine. Kaks aastat pärast programmi lõppu esitatakse programmi tulemuste ja mõjude välise järelhindamise tulemused.

7. PETTUSEVASTASED MEETMED

Haldusjärelevalve teostamine lepingute, toetuste ja seonduvate maksete üle on komisjoni talituste ja/või abisaajates riikides asuvate Euroopa Komisjoni delegatsioonide ülesanne.

Erilist tähelepanu pööratakse kulu olemusele (abikõlblikkus), eelarve järgimisele (tegelikud kulud) ja tõendavate dokumentide ja muu asjaomase dokumentatsiooni kontrollimisele.

8. ANDMED VAHENDITE KOHTA

8.1. Ettepaneku eesmärgid nende finantskulu järgi

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

(Esitada eesmärkide, meetmete ja väljundite nimetused)	Väljundi liik	Keskmine kulu	2011		2012		2013		KOKKU	
			Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku
TEGEVUSEESMÄRK NR 1 Hädaolukorras reageerimise teenused										
- Väljund 1.1: Euroopa kaardistamisteenus hädaolukorras reageerimiseks	Teenus	3	1	1	1	3	1	5		9
- Väljund 1.2: Toodete integreerimine hädaolukorras reageerimiseks	Teenus	1	1	1	1	1	1	1		3
Eesmärk nr 1 kokku		2	2	2	2	4	2	6		12
TEGEVUSEESMÄRK NR 2 Maismaaseire teenused										
- Väljund 2.1: Maakatte kaardistamise perioodiline teenus	Teenus	7	1	2	1	8	1	11		21
- Väljund 2.2: Dünaamilise maismaaseire meetmed	Teenus	1,7	1	1	1	2	1	2		5
Eesmärk nr 2 kokku		4,3	2	3	2	10	2	13		26
TEGEVUSEESMÄRK NR 3 Teenuste kasutuselevõtmine kasutajate poolt										
- Väljund 3: Meetmed, mis aitavad kasutajatel toimivaid teenuseid kasutama hakata	Kaasnevate meetmete pakett	1,7	1	1	1	2	1	2		5

(Esitada eesmärkide, meetmete ja väljundite nimetused)	Väljundi liik	Keskmine kulu	2011		2012		2013		KOKKU	
			Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku
Eesmärk nr 3 kokku		1,7	1	1	1	2	1	2		5
TEGEVUSEESMÄRK NR 4 GMESi kosmosevaldkonna tegevus										
- Väljund 4: Toetus kosmose infrastruktuuride tegevusele	Satelliitide operatsioonid	20	-	-	1	15	1	25		40
Eesmärk nr 4 kokku		20	-	-	1	15	1	25		40
TEGEVUSEESMÄRK NR 5 Juurdepääs andmetele teenuste osutamiseks	Väljundi liik	Keskmine kulu	2011		2012		2013		KOKKU	
			Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku
- Väljund 5: Andmete hankimine ja andmetele juurdepääsu toetamine	Andmekogu	8	1	4	1	10	1	10		24
Eesmärk nr 5 kokku		8	1	4	1	10	1	10		24
KULUD KOKKU				10		41		56		107
ESIALGSETE TOIMINGUTEGA KAASNEVA, FP7 KOSMOSEVALDKONNA RAAMES RAHASTAVA TEADUSTEgevuse KULUD				10		15		18		43
KOKKU (sh FP7):				20		56		74		150

8.2. Halduskulud

8.2.1. Ametikohtade arv ja liigid

DG ENTRi arvutatud personalivajadus seoses kõnealuse algatusega on järgmine.

Ametikoha liik		Tegevuse haldamiseks vajalik olemasolev ja/või täiendav personal (täistööajale taandatud ametikohtade arv)					
		2011	2012	2013	Aasta n+3	Aasta n+4	Aasta n+5
Ametnikud või ajutine personal ⁴² (XX 01 01)	A*/AD	11	12	12			
	B*, C*/AST	6	8	9			
Art. XX 01 02 kohaselt rahastatud personal ⁴³		1	2	3			
Art XX 01 04/05 kohaselt rahastatav muu personal ⁴⁴		0	0	0			
KOKKU		18	22	24			

DG püüab tõhustada oma organisatsioonilist struktuuri, tõstes sünergia taset ning vaadates praeguseid asjaolusid arvestades uuesti läbi personalivajaduse, eelkõige lähtudes komisjonis jätkuva ametikohtade läbivaatamise tulemustest. Loodetakse, et sellise läbivaatamise tulemusena on võimalik sisemiste ressursside ümberpaigutamisega leida personal enamiku selleks algatuseks vajalike ametikohtade

⁴² Ametikoha kulud EI OLE kaetud võrdlussummast.

⁴³ Ametikoha kulud EI OLE kaetud võrdlussummast.

⁴⁴ Ametikoha kulud sisalduvad võrdlussummas.

jaoks. Kui selle protsessi käigus ei õnnestu täita kõiki vajalikke ametikohti, taotlevad kasutaja-peadirektoraadid personalivajaduse tasakaalustamist vastava poliitilise strateegia rakendamise raames.

8.2.2. Tegevusest tulenevate ülesannete kirjeldus

- Ametnikud (AD/SNE): vastutavad programmiga seotud tegevuspõhimõtete kujundamise ja üldise koordineerimise eest;
- Programmijuhid (AD): vastutavad programmi rakendamise, järelevalve ja hindamise eest;
- Abiprogrammijuhid (AST): vastutavad ülesannete täitmisel programmijuhtide abistamise eest;
- Finants- ja lepinguassistendid (AST/lepingulised ametnikud): vastutavad toetuste ja lepingute haldamise eest;
- Haldusassistendid (AST): vastutavad haldus- ja sekretariaaditeenuste eest.

8.2.3. Ametikohtade jaotus (koosseisuline personal)

- ☐ Ametikohad, mis on asendatava või pikendatava programmi haldamiseks praegu ette nähtud
- ☐ Ametikohad, mis on poliitilise strateegia / esialgse eelarveprojekti rakendamise raames eelnevalt aastaks n ette nähtud
- X Ametikohad, mida tuleb taotleda järgneva poliitilise strateegia / esialgse eelarveprojekti menetlemise käigus
- X Ametikohad, mida tuleb olemasolevaid vahendeid kasutades juhtivas peadirektoraadis ümber paigutada (sisened ümberpaigutused)
- ☐ Ametikohad, mis on aastal n nõutavad, kuid ei ole kõnealuse aasta poliitilise strateegia / esialgse eelarveprojekti rakendamise raames ette nähtud

Personali ja haldusressursi vajadused kaetakse summast, mida saab eraldada juhtivale peadirektoraadile iga-aastase menetluse raames, pidades silmas eelarvelisi piiranguid.

8.2.4. Võrdlussummas sisalduvad muud halduskulud (XX 01 04/05 – Halduskorralduskulud)

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Eelarverida (number ja nimetus)		2011	2012	2013	Aasta n+3	Aasta n+4 ja järgmised aastad	KOKKU
1. Tehniline ja haldusabi (sh sellega seonduvad personalikulud)							
Täitevametid ⁴⁵							
Muu tehniline ja haldusabi							
sise-							
välis- ⁴⁶		1	2	2			
Tehniline ja haldusabi kokku		1	2	2			

8.2.5. Võrdlussummast välja jäävad personalikulud ja nendega seonduvad kulud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Ametikoha liik	2011	2012	2013	Aasta n+3	Aasta n+4	Aasta n+5 ja järgmised aastad
Ametnikud ja ajutine personal (XX 01 01)	2,1	2,4	2,6			

⁴⁵ Viidata tuleb konkreetsele asjaomas(t)e täitevameti(te) finantsselgitusele.

⁴⁶ Toetuse koordineerimise tehniline ja haldusabi liikmesriigi tasandil: 1. meede ja maismaaseire.

Artikli XX 01 02 kohaselt rahastatav personal (abiteenistujad, riikide lähetatud eksperdid, lepinguline personal jne) (täpsustada eelarverida)	0,06	0,14	0,2			
(Võrdlussummast VÄLJA jäävad) personalikulud ja nendega seonduvad kulud kokku	2,1	2,5	2,8			

Arvestus – **ametnikud ja ajutine personal**

Vajaduse korral tuleb viidata punktile 8.2.1.

122 000 eurot ametniku kohta aastas

73 000 eurot riigi lähetatud eksperdi kohta aastas

64 000 eurot lepingulise ametniku kohta aastas

Arvestus – **artikli XX 01 02 kohaselt rahastatav personal**

2011 – 1 lepinguline ametnik

2012 – 1 lepinguline ametnik + 1 riigi lähetatud ekspert

2013 – 2 lepingulist ametnikku + 1 riigi lähetatud ekspert

8.2.6. Võrdlussummast välja jäävad muud halduskulud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2011	2012	2013	Aasta n+3	Aasta n+4	Aasta n+5 ja järgm ised aasta d	KOKK U
XX 01 02 11 01 – Lähetused	0,023	0,025	0,030				0,078
XX 01 02 11 02 – Koosolekud ja konverentsid	0,208	0,208	0,208				0,624

XX 01 02 11 03 – Komiteed ⁴⁷	0,139	0,139	0,139				0,417
XX 01 02 11 04 – Uuringud ja konsultatsioonid							
XX 01 02 11 05 – Infosüsteemid							
2. Muud halduskulud kokku (XX 01 02 11)	0,350	0,352	0,357				1,059
3. Muud haldusliku iseloomuga kulud (täpsustage, lisades viite eelarvereale)							
Halduskulud kokku, v.a personalikulud ja nendega seonduvad kulud (jäävad võrdlussummas VÄLJA)	0,350	0,352	0,357				1,059

Arvestus – Võrdlussummast välja jäävad muud halduskulud

Kuni 20 kahepäevast lähetust aastas, keskmine päevaraha 750 eurot, kokku 30 000 eurot.

Kuus kahepäevast lähetust keskmiselt 30 inimesele, keskmine päevaraha inimese kohta 1044 eurot (860 eurot transpordiks ja 92 eurot päevaraha (2 x 92), kokku 187 920 eurot.

Kolm komitee koosolekut: 860 eurot osaleja kohta aastas (54 osalejat), kokku 139 320 eurot

Personali ja haldusressursi vajadused kaetakse summast, mida saab eraldada juhtivale peadirektoraadile iga-aastase menetluse raames, pidades silmas eelarvelisi piiranguid.

⁴⁷ Täpsustage komitee liik ja rühm, millesse see kuulub.

8.2.7. Rakendamine – personalikulud

Asjaomaseks tegevuseks vajalike personalikulude arvestamisel tehti järgmisi analüüse:

- eri väljundite saavutamiseks vajalike rakendusmehhanismide kindlaksmääramine;
- rakendusmehhanismide toimimiseks vajalike ülesannete põhikategooriate kindlaksmääramine;
- konkreetse ülesandega tegelemise kordade arv kogu asjaomase tegevuse kestel;
- personalivajaduse hinnanguline suurus (täistööajale taandatud ametikohtade arv) ülesande kohta aastas.

Rakendusmehhanismide kokkuvõtlik kirjeldus.

Tegevuseesmärgid	Väljund	Rakendusmehhanismid
1. Võimaldada osutada hädaolukorras reageerimise teenuseid	1.1. Euroopa kaardistamisteenus hädaolukorras reageerimiseks	Hankemenetlus nõudmisel kaardistamise kiirteenuse osutamiseks; muud nõudmisel kaardistamised hädaolukorrale reageerimise eri etappides; teabe kaardistamine; kaartide valideerimine ja kontroll; andmete arhiveerimine, viidetega varustamine ja levitamine. Hankeprotsessi juhtimine. Teenuse järelkontroll. Muude asjaomaste teenuseosutajate tegevuse koordineerimine.
	1.2. Toodete integreerimine hädaolukorras reageerimiseks	Projektikonkursid valdkonna asjaomastele sihtrühmadele, et keskenduda piirkondlike lõppkasutajate jaoks olulisele teabele, tuginedes ELi tasandil kättesaadavatele andmetele. Projektikonkursi läbiviimine. Toetuste rakendamise järelkontroll. Erinevate kodanikukaitseorganisatsioonide tegevuse koordineerimine.

2. Võimaldada osutada maismaaseire teenuseid	2.1. Maakatte kaardistamise perioodiline teenus	meetmed Euroopa tasandil: Hankemenetlus järgmiste Euroopa tasandi teenuste võimaldamiseks: kujutise eeltöötlumine; juurdepääs võrdlusandmetele; mitmesugused maakatte ja maakatte muutustega seotud tooted; kaartide valideerimine ja kontroll; andmete arhiveerimine, viidetega varustamine ja levitamine. Hankeprotsessi juhtimine. Teenuse järelkontroll. Muude asjaomaste teenuseosutajate koordineerimine. Meetmed piirkondlikul tasandil: Projektikonkursid valdkonna asjaomastele sihtrühmadele, et koostada üle-euroopalisi tooteid liikmesriikide olemasolevate andmekogude koondamise teel, kasutades selleks ühist eesmärgi saavutamisele orienteeritud mudelit. Toetuste rakendamise järelkontroll. Asjaomaste organisatsioonide tegevuse koordineerimine.
	2.2. Dünaamilise maismaaseire meetmed	Hankemenetlus toote loomiseks, mis seisneb bio-geofüüsiliste parameetrite kogumi reaalajas esitamises globaalsel tasandil iga päev . Hankeprotsessi juhtimine. Teenuse järelkontroll. Muude asjaomaste teenuseosutajate koordineerimine.
3. Aidata kasutajatel teenuseid kasutama hakata	3. Meetmed, mis aitavad kasutajatel toimivaid teenuseid kasutama hakata	Hankemenetlus teenuse osutamiseks, mille eesmärk on stimuleerida lõppkasutajaid andmeid kasutama ning lülitada GMES-teenused konkreetse kasutaja keskkonda ja infovoogu. Hankeprotsessi juhtimine. Teenuse järelkontroll. Muude asjaomaste teenuseosutajate koordineerimine.
4. ja 5. Anda rahalist toetust GMESi kosmosevaldkonna tegevuseks ja andmetele juurdepääsuks	4. Satelliitide Sentinel 1A, Sentinel 2A ja Sentinel 3A[1] tavatoimingud, andmetele juurdepääsuga seotud maapealsed toimingud ja kokkulepped omanikega andmetele	ESA juhitud tegevuse rahastamise võimaldamine ühishalduse kaudu. Ühishalduskokkuleppe haldamine. <i>In situ</i> -andmete hankimine ja hankeprotsessi juhtimine. Asjaomaste toimingute järelkontroll.

	juurdepääsuks	
--	---------------	--

Vajalikud ametikohad väljundi ja ülesande järgi

Väljund	Ülesande põhikategooria	Ülesannete arv	2011 (täistööajale taandatud)	2012 (täistööajale taandatud)	2013 (täistööajale taandatud)
1.1. Euroopa kaardistamisteenuse hädalukorras reageerimiseks	a) Hanke kavandamine, avaldamine, hindamine ja lepingu sõlmimine	1	1		
	b) Lepingujärgse kaardistamisteenuse järelkontroll	2		0,5	0,5
	c) Euroopa kaardistamistegevuse koordineerimine	3	0,25	0,5	1
	d) Tegevuse finantshaldus ja sellele järgnev halduskontroll	3	0,5	0,5	0,5
	<i>Punkt 1.1 kokku:</i>		1,75	1,5	2
1.2. Toodete integreerimise hädalukorras reageerimiseks	a) Toetused – projektikonkursi kavandamine, avaldamine, hindamine ja lepingu sõlmimine	3	0,75	0,5	0,5
	b) Eriotstarbeliste kaardistamisteenuste toetuste järelkontroll	15	0,25	1	1
	c) Euroopa tasandi asjaomaste osalejate tegevuse koordineerimine	3	0,5	0,5	0,5

	d) Tegevuse finantshaldus ja sellele järgnev halduskontroll	15	1	1,5	1,5
	<i>Punkt 1.2 kokku:</i>		2,5	3,5	3,5
	Eesmärk nr 1 kokku:		4,25	5	5,5
2.1. Maakatte kaardistamise perioodiline teenus	a) Hanke kavandamine, avaldamine, hindamine ja lepingu sõlmimine	3	1		
	b) Lepingujärgsete teenuste järelkontroll	9	0,5	1	2
	c) Toetused – projektikonkursi kavandamine, avaldamine, hindamine ja lepingu sõlmimine	3	0,25	0,5	0,5
	d) Toetuste järelkontroll	9	0	0,5	0,5
	e) Euroopa tasandi asjaomaste osalejate tegevuse koordineerimine	3	0,5	0,5	0,5
	f) Tegevuse finantshaldus ja sellele järgnev hankemenetluse ja toetuse halduskontroll	18	1,5	2,5	3
	<i>Punkt 2.1 kokku:</i>		3,75	5	6,5
2.2. Dünaamilise maismaaseire meetmed	a) Hanke kavandamine, avaldamine, hindamine ja lepingu sõlmimine	1	0,75		
	b) Lepingujärgsete teenuste järelkontroll	2	0,25	0,5	0,5
	c) Levitamine ja muud kaasnevad meetmed	3		0,75	0,75
	d) Tegevuse finantshaldus ja sellele järgnev halduskontroll	3	0,75	0,75	0,75

	<i>Punkt 2.2 kokku:</i>		1,75	2	2
	Eesmärk nr 2 kokku:		5,5	7	8,5
3. Toimivate teenuste kasutusse võtmine	a) Hanke kavandamine, avaldamine, hindamine ja lepingu sõlmimine	1	1		
	b) Lepingujärgsete teenuste järelkontroll	2		0,5	0,5
	c) Koordineerimine	2		0,5	0,5
	d) Tegevuse finantshaldus ja sellele järgnev halduskontroll	2	0,25	0,5	0,5
	Eesmärk nr 3 kokku:		1,25	1,5	1,5
4. ja 5. GMESi kosmosevaldkonna tegevus ja juurdepääs andmetele	a) ESAGA ühise halduskokkuleppe ettevalmistamine	1	1		
	b) Kokkuleppe toimimise järelevalve	3		1	1
	c) Koordineerimine riiklikul/liikmesriigi tasandil	3		0,5	0,5
	d) Kokkuleppe haldus- ja finantsjärelevalve	3		0,5	0,5
	Eesmärgid nr 4 ja 5 kokku:		1	2	2
Juhtimine, eksperdiabi ja üldine haldus	a) Juhtimine – osakonnajuhataja	3	1	1	1
	b) Finantsjuhtimine	3	0,5	0,5	0,5
	c) Õigusabi	3	0,5	1	1
	d) Kosmosespetsialist	3	1	1	1
	e) Kasutajaliides – kontaktisik	3	1	1	1
	f) Sekretariaat	3	2	2	2

	Üldine haldus kokku:	6	6,5	6,5
	Vajalikud ametikohad kokku	18	22	24